

Täysistunto

Torstai 29.6.2017 klo 16.03—17.59

2.2. Suullinen kysymys köyhyystyöryhmän esitysten toteuttamisesta (Jani Mäkelä ps)

Suullinen kysymys SKT 102/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Seuraava kysymys, edustaja Mäkelä.

Keskustelu

16.40 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Suomessa elää köyhyyydessä yli 400 000 ihmistä. Uusimman tilaston mukaan pienituloisissa perheissä asuu yli 100 000 lasta. Riippumatta siitä, mikä tähän on johtanut, tilanne on häpeäksi sivistysvaltiolle.

Hallitus asetti viime tammikuussa professori Juho Saaren köyhyystyöryhmän etsimään uusia ratkaisuja työn ja työttömyyden ongelmiin sekä asumiseen, ylivelkaantumiseen ja eriarvoistumiseen. Hallitus antoi työryhmälle aikaa vuoden 2018 maaliskuun loppuun asti. Käytännössä tämä voi merkitä sitä, että Sipilän hallitus, jos yleensä kestää pystyssä, ei ehdi tehdä paljonkaan työryhmän esitysten toteuttamiseksi. Kysynkin asiasta vastaavalta ministeriltä: aikooko hallitus kiirehtiä selvityksiä niin, että ehtisi toteuttaa edes joitain sen ehdotuksia jo vuoden 2018 alusta?

16.41 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on pääministerin asettama työryhmä, joka tekee parhaillaan töitä, ja tietysti tässä tarvittaisiin varmasti myös pääministeri itse paikalle. Tämä on poikkihallinnollinen ryhmä. Uskoakseni tämä työskentelee juuri parastaikaa näitten kysymysten äärellä, mitä edustaja nosti esille. Sellaista tietoa, että aikataulua oltaisiin muuttamassa tässä ja nyt, minulla ei ole. Mutta uskon vahvasti tämän työryhmän työskentelyyn.

16.42 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen nyt hieman pahoillani ministerin vastauksen suurpiirteisyydestä. Me kaikki tiedämme, että työryhmän toimeksiantoon kuuluu monia asioita, joista on tehty hyviä selvityksiä jo aiemmin. Jos näistä jo valmiista toimenpiteistä tehtäisiin väliraportti ensi syksynä, hallitus voisi sisällyttää toimenpiteet jo ensi vuoden talousarvioon tai viimeistään kevään kehyspäätökseen. Tässä kysytään vain poliittista tahtoa. Talouskasvu antaisi eväät tähän, ja köyhyyden vähentäminen myös lisäisi talouskasvua. Hallituksen omissa säästöpäätöksissä ja maksukorotuksissakin on varmasti osaltaan tarkistamista.

Löytyykö teiltä siis arvopohjaa tarttua tähän eriarvoisuuteen, vai aikooko hallitus jättää kipeät ongelmat seuraavan hallituksen vastuulle ja unohtaa tämän väestönosan? Ja jos hyvää tahtoa teillä on, niin mitkä ovat nyt ne ensimmäiset konkreettiset keinot?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 79/2017 vp

16.42 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta se kertoo hallituksen arvopohjasta, että on aloitettu tämä laajamittainen ja perusteellinen työ, jolla pyritään hakemaan lääkkeitä eriarvoistumiseen. Se, mitä tällä hetkellä tehdään eriarvoistumisen vähentämiseksi maassa, on se, että me teemme koko ajan töitä työllisyystilanteen parantamiseksi ja julkisen talouden tasapainottamiseksi. Se, että mahdollisimman moni ihminen saadaan töihin, on parasta lääkettä eriarvoistumiseen, köyhyyteen. Se, että meillä on mahdollisimman korkea työllisyysaste, tarkoittaa, että meillä on mahdollisimman laajat, vahvat verotulot, joilla me voimme ylläpitää tasavertaisia, hyviä palveluita, tasavertaisia, joilla me taas torjumme eriarvoisuutta. Mutta sitä, löydämmekö täsmäkeinoja siihen, miten me voimme helpottaa kaikkein vaikeimmassa asemassa olevia, me katsomme sitten sen mukaan, mikä on vara ja mihin pystymme. Mutta ilman muuta tämä eriarvoisuuden estäminen on hallituksen keskeisiä asioita.

16.44 Jukka Gustafsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on asettanut erinomaisen professorin, Juho Saaren, johtamaan tätä työtä. Käsitykseni mukaan ongelma siinä on se, että tehtäväksianto on sellainen, että se pitää tehdä kustannusneutraaliksi. Kun nyt ihan oikeasti ajattelen tätä lapsiköyhyyttä, niin eräs yksityiskohta on se, että nyt kun lapset, nuoret ovat menossa kesätöihin, itse ajattelisin, ja sosiaalidemokraatit, näin, että esimerkiksi lasten tienaamat kesärahat eivät vähentäisi vanhempien toimeentulotukea. Totta kai myöskin tämä varhaiskasvatuksen tason nostaminen, kun olemme niin paljon jäljessä muista maista — 70 prosenttia on varhaiskasvatuksessa muissa Pohjoismaissa, Euroopassa 90—95 prosenttia — olisi tasa-arvoa ja henkistä pääomaa lisäävä toimenpide. Mitä ajattelette tästä kustannusneutraaliudesta esimerkiksi nyt suhteessa näihin kahteen kolmeen esimerkkiin, jotka otin esille?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pääministerin sijainen näyttää pyytävän puheenvuoroa yhtä aikaa joidenkin muiden ministereitten kanssa. Siitä syystä myönnän pääministerin sijaiselle puheenvuoron, ellei toisin ministeri päättää. [Välihuutoja vasemmalta]

16.45 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Kiitos, herra puhemies! Edustaja Gustafsson otti hyviä esimerkkejä, kuten esimerkiksi varhaiskasvatuksen, ja otanpa tähän sitten heti esille sen, että hallitus on päättänyt, että varhaiskasvatusmaksuja alennetaan jopa 70 miljoonalla eurolla kaikkein pienituloisimmilta perheiltä. Tämä on vastaus juuri siihen kysymykseen, minkä esititte. Se on myöskin suuri arvovalinta, että tilanteessa, jossa meillä ei ole paljoa, mitä jakaa, kun itse asiassa velkaannumme vielä 5 miljardia tänä vuonna, me valitsimme ne pienituloiset lapsiperheet. Tämä on minusta hyvä esimerkki siitä, että koko ajan näitä asioita mietitään ja panostukset käytetään sinne, missä kovin tarve on. [Jukka Gustafsson: Miten kesätyöt?]

Kysymyksen käsittely päättyi.